

עליהם כלל.

וכן אם השאיל לו מקום להגדיש שם חטיין, והלך והגדיש שם שעורין. או שהשאיל לו מקום להגדיש שעורין, והגדיש במקומם חטיין.

או שהשאיל לו מקום להגדיש חטיין, והגדיש אמנם חטיין, אלא, וחיפן את החטיין מבחוץ בשעורין. או שהשאיל לו מקום להגדיש שעורין, וחיפן בחטיין. והבעיר בעל השדה אש, ונשרף הגדיש, שאינו משלם אלא דמי שעורין בלבד.

והטעם הוא:

א. השאיל לו מקום להגדיש חטיין, והגדיש

שעורין, ודאי שאינו משלם אלא את דמי השעורין. (160)

ב. השאיל לו מקום לצורך שעורין והגדיש חטיין, אף שראה המשאיל שהוא הגדיש חייטים, חייב רק בדמי שעורין, מפני שהוא לא קיבל על עצמו אלא שמירת שעורין בלבד. (161)

ג. השאיל לו לצורך חטיין וחיפן בשעורין. יכול בעל השדה לטעון, אף על פי שנתתי לך רשות לחטיין, מכל מקום אני לא ראיתי אלא שעורין בלבד, ולכן לא נזרתי בהם כל כך. ולכן אינו משלם אלא דמי שעורין בלבד. (162)

161. אף על פי שראה שהגדיש חטיין [בדומה לדין שלאחר מכן "חטיו וחיפן בשעוריו" שפטור מטעם שלא ראה אלא שעורין, משמע שראה מה שהגדיש].

ולכן, אינו פטור אלא במדליק בתוך שלו ויצא לגדיש של חברו, שאז אינו חייב אלא מטעם פשיעה בשמירתו, ויכול לטעון שלא קיבל עליו שמירת חטיין. אבל במדליק בתוך הגדיש של חברו, דהוי כמאבד בידים, חייב, שהרי ראה שהגדיש חטיין. תוס' ד"ה שאינו על פי מהרש"א. [ולפי זה, בנתן לה דינר זהב, ופשעה בו, פטורה, אף על פי שראתה לאחר מכן שהוא של זהב. וכן כתב הקצות החשן [רצא ד] שפטורה, כיון שבשעת קבלתה לשמור לא קבלה על עצמה לשמור של זהב].

ובתוס' רבינו פרץ כתב הטעם, כיון ששינה ממה שאמר לו בעל הבית, הוה ליה כמכניס פירותיו שלו ברשות, שהרי לא נתן לו כלל רשות מחטיין.

162. הקשה תוס' רבינו פרץ: למה ישלם עבור

[מז ב], דסבר בהכניס ברשות, שאין בעל הבית חייב בשמירתו עד שיקבל עליו בפירוש לשמור, צריך לומר דהכא איירי בקיבל עליו לשמור, או בנטר כי דרא כדאמר לעיל [נט ב]. אי נמי, לענין שלא להשאיר אש שיכולה להזיק, קיבל עליו גם בסתמא.

160. הקשה הסמ"ע [תיח יח]: פשיטא! וכי ישלם יותר ממה שהזיק?

ותירץ, שמשמיענו, שאם הטמין מוריגין בתוך השעורין, לא ישלם לו כאילו היה אותו מקום חטיין, כדין כל טמון, והרי נתן לו רשות לחטיין. אלא ישלם לו רק שעורין.

ויש שתירץ, שמשמיענו, שלא נאמר הואיל ולא אמר ליה "גדוש" סתם, שהיה משמע בין חטיין בין שעורין, אלא אמר ליה "גדוש חטיין", והרי זה כאילו אמר ליה כל מה שתגדוש, ואפילו שעורין, הריני מקבל עלי אחריותו לשלם עליו כאילו הוא חטיין. קמשמע לן דלא אמרינן הכי, אלא כך אמר ליה: אם תגדוש חטיין, אשלם חטיין. אבל אם תגדוש שעורין, אשלם שעורין. חסדי דוד על התוספתא [ו יב].